

Försvarshögskolan

Försvaret och järnvägen

Presentation på KTH Järnvägsgruppens vårseminarium, 2025-05-15

Tekn Dr Thomas Ekström, lektor i krigsvetenskap (tills igår...)

Några ord om militär logistik

Funktioner:
förnödenhetsförsörjning,

transporter, teknisk tjänst,
försvarsmedicin

Operativa krav:
tillgänglighet, beredskap,
uthållighet, rörlighet

Skapa och **nyttja**
försvarsförmåga

I **fred, kris** och **krig**

LTC James H. Henderson
"Cotton", USA (Ret.)

Military Logistics Made Easy

Järnvägen
är viktig
för många
försvarsmakter, men
varför?

Det enkla
svaret:
volymen!

1850-1853

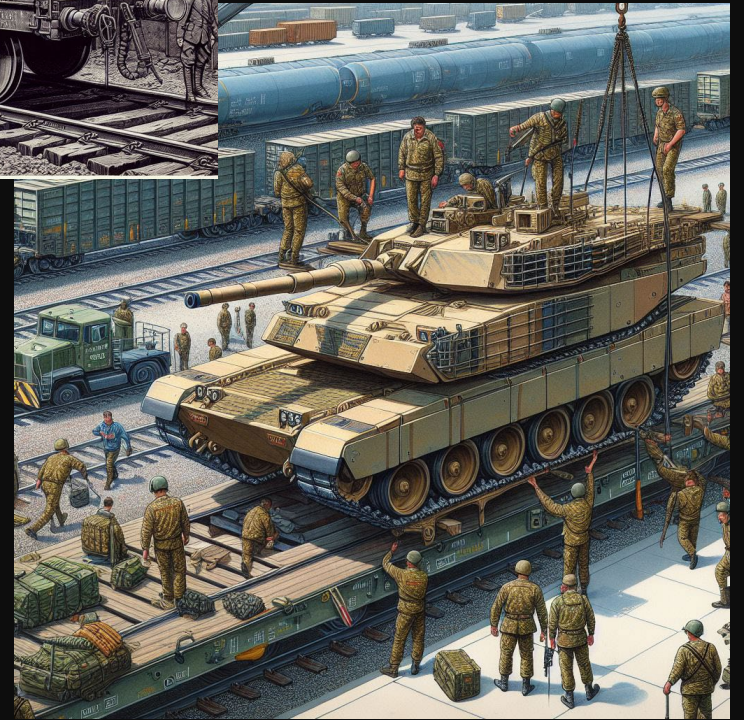
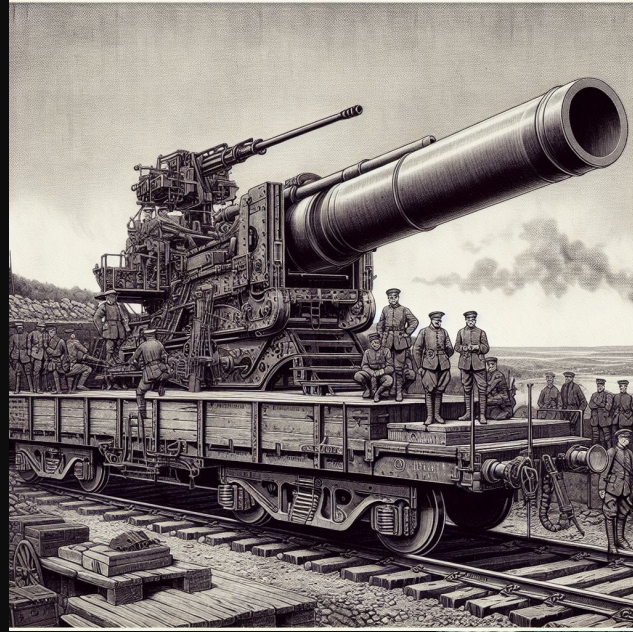
1870-1871

=> Järnvägen
innebär nya
möjligheter!

1939-1945

mekanisering =>
ökande volymer
materiel,
reservdelar,
drivmedel och
ammunition

=> Järnvägen
oumbärlig!

“Den eviga
freden”:

1990/1991 –
2008/2014/202
2

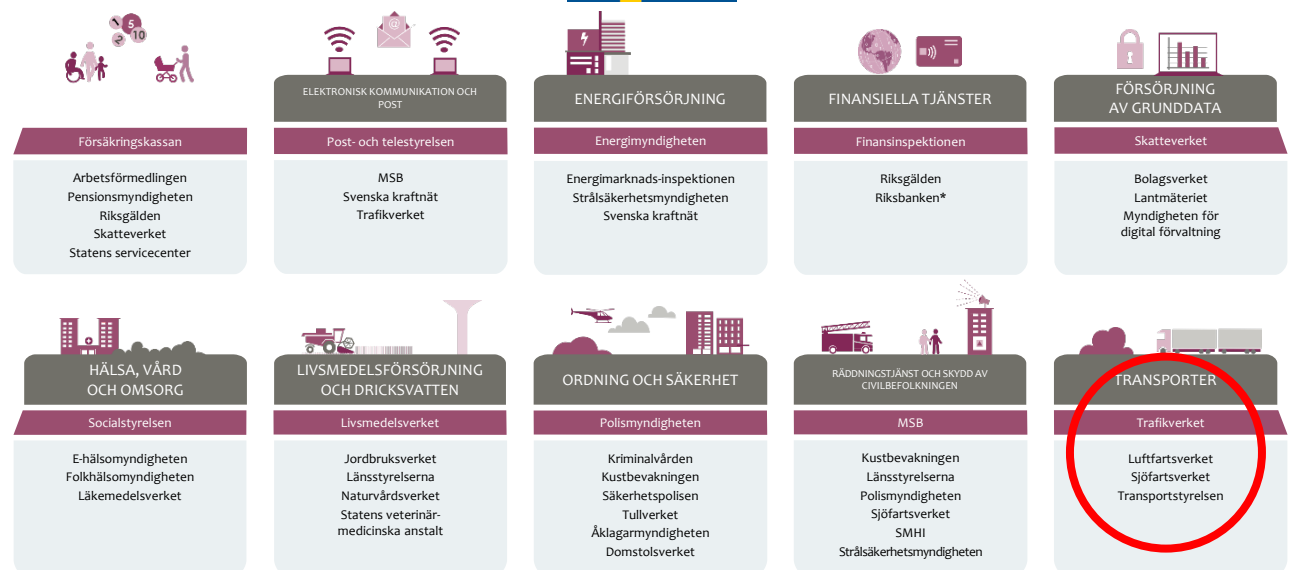
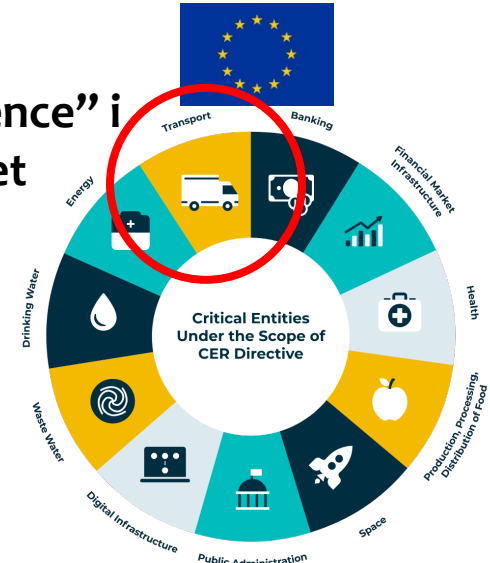
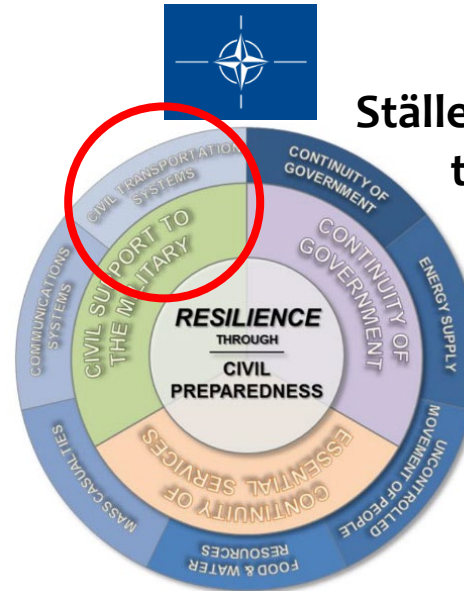
=> Mycket
gammal
kunskap glöms

Förändrat omvärldsläge

Ställer krav på "resilience" i infra- hållbarhet och struktursystemen

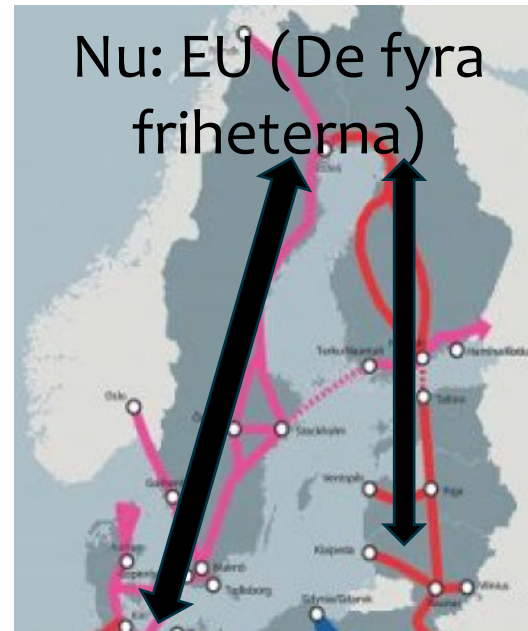
Ställer krav på "resilience" i transportsystemet

Infrastrukturens fokus – Förr, nu och i framtiden

Nord – syd
(inrikes)

Nord – syd
(förlängt)

Väst – öst
(operativt)

**Det enkla
svaret:
volymer!**

Kriget i Ukraina

RUSSIA AND EURASIA STUDIES PROGRAMME

A Railhead Too Far: The Strategic Role of Railroads during Russia's Invasion of Ukraine

Maria Engqvist

**Stort ryskt beroende av
fungerande järnvägar för
transporter**

<https://www.foi.se/forskning/lander-och-sakerhetspolitik/ryssland-och-eurasien/rapporter-och-memo-ryssland-och-eurasien.html>

Zapad 2021 – Volymer

Tilltransport	TEU*	Fartyg**	Lastbilar	Järnvägsvagnar
Förband	200 000	8-10	67 000 - 100 000	100 000 (2 000 godståg)

Förbrukning	Ton	Tankbilar	Lastbilar
Vatten per dag	4 000	333-800	---
Mat per dag	200 - 300	---	20 - 30

Förbrukning	TEU*	Lastbilar	Järnvägsvagnar
Totalt per dag	2 000	670 - 1 000	1 000 (20 godståg)

* Twenty-feet equivalent unit (tjugofotsekvivalent)

** Världens största containerfartyg (20-24000 TEU)

Det ryska kriget i Ukraina innebär bekämpning av:

- Logistiken
- Logistisk infrastruktur
- Järnvägar, vägar och broar
- Telekommunikationer och elförsörjning
- Dessutom exempelvis sjukhus, bostadsområden, etc.
- Dvs. av infrastruktur som skall vara resiliënt enligt de sju baskraven

Egenskaper på olika systemnivåer (system vs. system-av-system) Riskperspektiv vs. sårbarhetsperspektiv

har varit,
är och
kommer inom
överskådlig
framtid att
fortsätta
vara viktig
för
militären

Försvarshögskolan

Slut! Frågo

